

143013

143013

Mag. St. Dr.

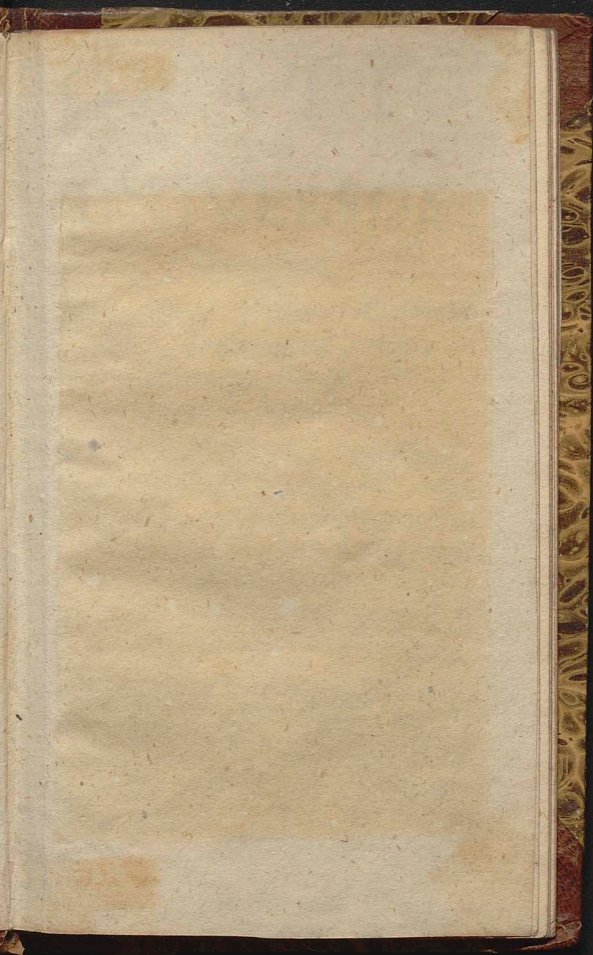
G

Nie pożyczka się
do domu.

143013

1

143013. I.

The property of

ORATIO

A D

UNIVERSOS

Serenissimæ

*Reipublicæ Polonæ Ordines
dicta, à Serenissimi Principis
Lotharingiæ Legatis, die
12. Iunii, Anno 1669.*

Reverendissimi, Excellentissimi,
Illustrissimi, Perillustres, Ma-
gnifici, ac Generosissimi Prin-
cipes, & Senatores cæterique
Serenissimæ Reipublicæ Regni
Poloniæ, & Magni Ducatûs Li-
thuanix Congregati Ordines.

I commendationes exter-
norum Principum tanti
apud hanc Serenissimam
Rempublicam haberi cre-
derem, ut Candidato ab
earundem conspiratione
proposito, Regium suum
Dia-

143013.I.

Diadema tradere necessarium duceret; absteruissent me sanè à comparando coram hoc amplissimo confessu, tot conjuncta in unius promotionem coronata capita.

Verùm cùm notus orbi sit zelus, quò ea libertatem suam in omnibus, præsertim autem in adsciscendis sibi Regibus generosissimè tuetur, & proinde nullatenus permissura videatur, ut Rex suus alibi priùs à fœderatis Principibus pro suo quolibet interesse, quàm hic ab ipsa eligatur; ne in hac libertatis suæ crisi maximum liberæ suæ Electioni præjudicium inferatur, ad exponendum Legationis mihi impositæ contentum minimè animum despondere volui.

Ingens virtuti præmium proponit Serenissima Respublica, quod magnitudine suâ multis retro sæculis studia animosque celeberrimorum totâ Europâ Principum, in se convertit, hodièque vel maximè Serenissimorum Candidatorum ambitionem excitavit; dum laudabili planè generositate virtutem non domesticam tantum, quâ semper abundavit, hodieque abundat Polonia, sed externam etiam ad tam gloriosum certamen admittit, orbique vult innotescere, solam hanc veræ virtutis Patriam dici posse, quippe quæ eam undequaque advenientem ut nativam excipiat, & veneretur, apud illam solam verè virtus regnat, & viderunt non semel Superiores ætates,

tes, eam ubicunque terrarum inventam
omni alio postposito respectu, à Præde-
cessoribus vestris fuisse coronatam.

Hiscæ exemplis & æquitate vestrâ indu-
ctus ante Tribunal vestrum se sistit CA-
ROLUS HYACINTHUS Lotharin-
giæ Princeps, certus virtutem etiam ho-
die et si externis suffragiis nudam, hîc ta-
men patrocínio non carituram. Non po-
tuit diutiùs tot Regum & Heroum ge-
nerosum sanguinem ad Thronum velut
ad centrum suum tendentem intra Mace-
doniæ suæ limites coërcere, & postquam
modestiæ suæ luculenta dedisset testimo-
nia legibus adamussim observatis, & non
ante Interregnum Candidatus, credidit se
Serenissimæ Reipublicæ sibiq; defuturum,
nisi DEUM & fortunam vocantem seque-
retur, eidemque simul concurrentiâ suâ me-
dium suppeditaret, tùm suspectam aliquo-
rum despoticam dominationem, tùm offi-
ciosam aliorum violentiam & in libertatem
vestram sub speciosis commendationum
nominibus conspirantem eludendi.

Latus hic se Campus offerret commen-
dationes illas Serenissimæ Reipublicæ su-
spectas reddendi, virtutemque in dubium
vocandi, quæ tanto patrocínio tam stu-
diosè emendicato, ejus se indigam esse
tacitâ confessione concedit: sed prout
PRINCEPS meus æquitati vestræ inju-
rium esse credit, alienam laudem & suffra-

gia anxie nimis & operose aucupari, ita alienis defectibus rem suam promovere minus generosum, quin imo indecorum esse arbitratur, exosus semper linguas & calamos petulantiores in Regum & Principum cognatam cœlo potentiam.

Liceat ergo mihi solum pro Domo Lotharingica modestè perorare, liceat Principem CAROLUM HYACINTHUM talem qualis est, sine ulla laudum exaggeratione sistere, quod eò libentiùs facturus sum, quod sciam virtutem nunquam tantos sui amores excitare, quàm ubi nuda & alienis ornamentis spoliata conspicitur: Vestræ equitatis erit, & illius quam in omnibus retro Electionibus testati estis erga Patriam vestram charitatis, ubi præsentem illius statum cum cujuslibet Candidati persona & dotibus seriâ trutinâ composueritis, illum tandem coronâ vestrâ donare, quem eidem in pristinum splendorem, restituendæ aptissimum, & velut à Cœlo destinatum judicaveritis.

De Domo Lotharingica, ejusque antiquitate gloriose adè loquuntur historiæ, ut si de illa quid attigero, id facturus sim potius, quia id moris esse sciam, quàm quòd ea ignota esse possit, quæ orientem & occidentem heroicis suis facinoribus pervagata implevit meritis solis utramque domum. Jamque à mille & trecentis annis toto orbe celeberrima multis nationibus

Reges

Reges dedit, omnibus sæculis heroes. De Godefridis, Balduinis, Renatis, Antoniis, Mercuriis, pluribusque aliis celeberrimis Lotharingorum Principibus quis non audivit? Illustrium Ducis Mercurii facinorum debita cum gratitudine meminit adhuc Hungaria. Rebellantes hæreticos in Alsatia confinio licet multum viribus impar delevit Antonius. Burgundi cognomento Audacis, & vicinis Principibus formidabilis, insatiabilem ambitionis sitim cum ejus vita in agro Nancejano extinxit Renatus, Godefridi & Balduini nunquam obliviscetur Christianus orbis, quos vidit Jerosolima Reges, sed exemplo Salvatoris sui coronâ spineâ redimitos; vobis inclyti Proceres hoc gloriæ reservantibus fatis, ut tantam & Christiano Principe dignam adeò modestiam in CAROLO HYACINTHO tot heroum digno Nepote auro coronare possitis. Hæreditarius est in hac domo Christiani nominis zelus, & contra ejusdem hostes successus, & gloriari possunt nullam se à Religione primum susceptâ novitatis labem admisisse.

Sed nec adeò novum est, ut adversarii nostri contendunt in Polonia Lotharingicum nomen: habuerant hi Serenissimi Duces multis abhinc sæculis Visigotam Slaviam Polonam, & Ludomillam Miceslai Regis vestri filiam Fridericis Primo & Secundo Lotharingorum Ducibus desponsa-

tas, renovaverunt hæc amicitiae vincula contracta, etiam cum Serenissima Anna de Domo Jagellonica affinitate; Sed hoc dictum sit potius ne planè peregrini videamur, quam quòd aliquid inde juris in purissimam vestram libertatem prætendamus.

Hac Profapiâ oriundus comparet inter Regni Candidatos CAROLUS HYACINTHUS Lotharingæ PRINCEPS, seu marium seu fæminarum jura spectentur, amplissimorum Ducatum Lotharingæ & Barri indubitatus hæres, qui duo Superioribus sæculis Imperio Germanico, post Renatum autem Ducem soli Deo & Principibus suis subditi; iisdem reditus Regiis paulo inferiores subministrant. Offert obsequio Serenissimæ Reipublicæ juventutem vegetam, quæ nondum vigesimum septimum annum prætergressa, vigorem ætatis suæ ostentat, prudentiam provectionis: hanc ætatem VLADISLAUS moriens quibusdam in alio commendavit, quam si viveret, hodie in Principe Lotharingico amplecteretur.

Hanc eandem Rex Casimirus Serenissimæ Reipublicæ regendæ tacitè designavit, quando regnum pacatum, & populum ultrò ad continuandum regimen invitantem, hoc solo motivo reliquit, quòd ætas provectionis, vires tanto oneri pares non suppeditaret. Regnaverat tamen viginti & amplius annis, dicique poterat tam diuturnâ

nā consuetudine artem regnandi sibi facilem reddidisse, & si quid vigoris annorum multitudine decerptum fuerat; id tanto tempore parva experientia, & subditorum eidem parere assuetorum promptitudo abundè compensatura videbantur.

Instabat Pontifex, urgebant vicini Principes, ne populum sibi fidelissimum desereret, nève, hoc Christianitatis propugnaculum vicinorum armis & ambitioni intempestivè abdicatione exponeret, perstitit tamen semper propositi tenax, crediditque omnia quæ Serenissimæ Reipublicæ, aliunde evenire possent incommoda, infra ea esse quæ à Rege sene timeri debent.

Tandem & vos Sapientissimi Proceres veniam ætati dedistis, eam (nisi me omnia fallant) in aliquo Candidato nunquam admitturi, quam in Rege uncto, & vestro sufficiens abdicationis motivum approbatis, sanè seu pacem seu bellum velitis, utriusque maximum firmitermentum erit ætas regnantis vegeta, & quæ metu sui vicinorum vestrorum licentiam, in perniciem vestram inhiantem, intra limites suos coërceat. Norunt enim quid possit fortissima Natio Polonica sub juvene & bellicoso Rege. Jactent ut volunt alii multorum annorum experientiam, certè ars regendi Poloniam, nonnisi in Polonia addiscitur, & toto cœlo aberrabit, qui eam Germaniæ aut Galliæ moribus conformare aggressus fuerit,

documento nobis sint vicina Regna, quam malè Germanicis Legibus cum libertate conveniat.

Adfert è contra Lotharingus in ætate florida animum licèt fortem & audacem, non tamen senili more pertinacem, & imperiosum, non despoticæ Dominationi assuetum, sed adhuc facilem, & ut ita dicam cereum, cui formam Serenissimæ Reipublicæ suaviter regendæ amplissimam facilimè impresseritis. Ingenium docile, & quod linguarum Latinæ, Italicæ, Gallicæ, Germanicæ, & Hispanicæ; perfectâ sibi comparatâ peritiâ certam spem præbet, Polonicæ eâdem facilitate capiendæ, cujus jam non mediocria posuit fundamenta. Adfert studia & inclinationes genio Polonico accommodatissimas, laborum tolerantiam, bello præsertim ultimo Hungarico probatam, & quotidianis, exercitiis equestribus scilicet, & aliis bellis similitudinem habentibus roboratam: non illi molle otium, & loco fixum, sed campus & arena magis placebunt, facilèque sub pelliibus hyemem, sub tentoriis æstatem aget, ac in locis hosti propius expositis etiam Kioviæ, vel ubi occasio belli tulerit Regiam Sedem constituet. Veniet à Serenissima Republica, adoptatus filius, & ab eadem accipiet familiam & uxorem, non quam illi amicorum inimicorumque vota hæctenus destinarent, sed quam Respublica bono suo

9
suo magis utilem judicaverit , cujuscunque
gentis fuerit seu nationis. Ejusdem Serenif-
simæ Republicæ ritus, amicitias, inimicit-
tias, obligationes, fœdera liberrimè ample-
xurus, Polonorum Vestem sicut & animum
& mores statim accepturus, nulli externo-
rum Principum vel beneficio vel injuriâ ob-
noxius, nulli ad ejus commendationem ob-
tinendam, aut alia quacunque ex causa
fœdere ligatus, nullis promissis erga quo-
rumcunque Principum ministros ad illos
sibi devinciendos obligatus, nullo ære a-
lieno gravatus, nullis liberis, agnatisve,
quos nullos habet, nisi remotiores, Sere-
nissimæ Republicæ ac justitiæ distributi-
væ gravis futurus.

Veniet oblitus sui, memor vestri eò &
præ cæteris commendabilis, quod à nemi-
ne commendatus totam quanta est accepti
beneficii gratiam vobis solis acceptam re-
feret, & in id totus incumbet, ut tam in-
signe beneficium, quod ab omnibus acce-
perit, quantum licebit singulis rependat.
Nihil sub eo in Polonia nisi Polonum vi-
debitis, abundè enim suppeditabit Lotha-
ringia, unde domesticos suos, si quos ex
consensu Serenissimæ Republicæ, extra-
neos secum adduxerit recompenset. Ipsam
etiã Personæ suæ custodiam non exte-
ræ nationi, sed solùm modò generosissi-
mæ Nobilitati Polonæ concediturum se
promittit.

Commendant eum præfenti rerum Ve-
 strarum statui necessariæ, & velut à cælo
 destinatæ corporis animique dotes. In bel-
 lo fortitudo, quæ ab ipsis Christiani nomi-
 nis hostibus laudem extorsit, in pace mode-
 stia, quæ ei omnium in quibus vixit aula-
 rum studia animosque conciliavit. Corpo-
 ris sanitas robustissima, & in quosvis belli
 pacifve labores duratura, ingenii perspica-
 citas, quæ eos omnes, quibus familiarem se
 præbet in admirationem sui rapit. Animus
 liberalitatis amans, & Regiâ fortunâ dignus,
 gratitudo in amicos, humanitas in omnes.
 Sed supersedeo ne eam modestiæ opinio-
 nem, quam ab hoc amplissimo confesso
 mihi conciliare conatus sum, vel solâ enu-
 meratione Virtutum, quæ in tanto Prin-
 cipe accumulatæ inveniuntur, apud eos
 quibus fortè nec famâ adhuc innotuit of-
 fendam. Suffecerit me sapientissimæ & for-
 tissimæ Nationi generosum & prudentem
 seu Ducem, seu Regem ostendisse.

Ne tamen me nudam hîc & omni auxilio
 destitutam virtutem ostentare voluisse cre-
 datur, consideravit præsentem Serenissimæ
 Reipublicæ Statum eo quo debuit animi
 sensu CAROLUS HYACINTHUS
 Princeps, audit murmurare exercitus ob
 stipendia à præteritis adhuc annis debita,
 vidit in tanta vicinua testis, quanta mala
 Poloniæ adulterina moneta causaverit, &
 quanto graviora successu temporis inde
 emer-

emersura sint, nisi huc pesti jam nimium grassatæ tempestivo aliquo remedio obviam eatur.

Et quò Electionem suam non minus Reipublicæ utilem, quam sibi gloriosam redderet, Serenissimum Patruum Lotharingiæ Ducem Domûs suæ promovendæ avidissimum in id induxit, ut solutionem stipendiorum militi debitorum in se susciperet, ad quam ante coronationem deponendam (si Deo & liberis Serenissimæ Reipublicæ, suffragiis visum fuerit tantum honorem in nepotem suum conferre) sese obligabit.

Tollendæ verò monetæ cupræ ex reditibus Lotharingiæ quingenta florenorum millia quotannis enumerabit usque ad plenam abolitionem quinque millionum, quos Reipublicæ permissu cusos fuisse intellexit. Et si priùs decederet (quod ablit) tunc alia quingenta millia monetæ eidem corrigendæ, quolibet anno prioribus quingentis millibus superadderet Lotharingiæ
PRINCEPS. Quod si bellum ingruerit, peditum quatuor millia sumptibus suis in Reipublicæ, servitium per quatuor annos alenda promittit Serenissimus Patruus. Offert præterea Gymnasium Mussi Ponti erigendum, in quo centum Poloni Nobiles litteris & aliis exercitiis instruantur. Et insuper Varsaviæ pontem Vistulæ trajiciendæ intra quatuor annos construendum & absolvendum curabit; nisi pecunias huic operi ne-

ri necessarias ad redimendos à captivitate Nobiles Polonos, & ad reparandum munendumque validissimum, non Poloniae duntaxat, sed etiam totius Christianitatis propugnaculum Camenecense convertere fuerit æquius judicatum. Ad horum securitatem, & aliorum etiam si quæ alia promitti contigerit, Ducatus Lotharingæ & Barri, & omnia Serenissimi Lotharingæ Ducis bona, seu præsentia, seu futura, ubi vis sita. Ego ejus Plenipotentarius secundum potestatem ab eo ad hunc effectum traditam obligabo.

Hæc sunt Reverendissimi, Excellentissimi, Illustrissimi, Perillustres, Magnifici & Generosissimi, Principes, & Senatores, cæterique Serenissimæ Reipublicæ, Regni Poloniae, & Magni Ducatus Lithuaniae congregati Ordines, quæ vobis dicenda in mandatis habui. Finiam postquam uno adhuc verbo generositatem vestram in favorem Principis Lotharingæ stimulavero, Vobis ob oculos ponendo quantum debeatis illius de virtute & integritate Vestrae fiducia, cui confisus contra potentissimos Europæ Monarchas, in unius promotionem conjunctos, solus in arenam descendere non formidavit.

F I N I S.

PROPOSITIO

Legati Serenissimi Ducis

NEOBURGICI.

Serenissimæ Reipublicæ Polonicæ,
Magnique Ducatus Lithuanicæ
Proceres ac Ordines,

Reverendissimi, Excellentissimi, Illustrissi-
mi, Perillustres, Magnifici & Ge-
nerosissimi Domini,

*Flos liberrimæ Nobilitatis, Fortissimi
Equites.*

Ulclytissimum ac Augu-
stissimum hoc Regnum
multa habere à DEO
singularia, & Coronam
Regiam Clarissimæ & No-
bilissimæ Nationis pro-
priis quibusdam fulgoribus coruscare, quàm
non pauca sint quæ demonstrant, nihil ta-
men æque extra omnem dubitationem col-
locat, quàm Comitiorum ratio, imprimis
autem Electio Regum, semper insignis, ge-
neroso libertatis usu conspicua ac admira-
bilis

bilis, & heroico veræ Nobilitatis actu planè incomparabilis. Quapropter hoc tempore, quo Optimus Rex, cælesti instinctu, reliquum vitæ DEO soli impendendum, & intervalli aliquid inter curas seculi supremaque funera interponendum esse magno animo judicavit, Universi Orbis expectatio, non tam eligendi Regis merita quàm eligentium Consilium ac providentiam intuetur faustisque prosequitur ominibus. Peracturi enim estis, Sapientissimi Viri, hoc opus toti Rei Christianæ præsidio ornamentoque futurum. Rex invenietur qui est dignissimus. Optimus existimabitur & præclarissimo huic Regno utilissimus, quem summa hujus Venerabilis Concilii prudentia ad Regium solium provexerit. Interim ad honorem Nobilissimæ gentis pertinet, quod communis famæ judicio non nisi ingentis celebritatis Principes huic fastigio idonei destinantur. Sitque & maneat suæ cuique quantacunq; esse potest laus & commendatio. Qui verò æternitati gloriæ & Imperii Vestri, simul vestræ Libertati, ipsemet quippe Libertati innutritus & assuetus & diutius studuerit, & majore semper Zelo fuerit addictus, unus est Serenissimus Princeps ac Dominus, Dominus Philippus Wilhelmus, Comes Palatinus Rheni, Baviaræ, Juliaci, Cliviarum ac Montium Dux, Dominus noster Clementissimus, qui Regiæ huic & in-

invictæ Reipublicæ immortales profitetur
 gratias, quod dignum censuerit, quem nun-
 ciato per literas interregno, ad pristina pia
 erga Serenissimam Rempublicam, Patriam
 Vestram, etsi nunquam intermissa studia,
 denuò amantèr invitaret. Quod igitur Se-
 renissimus Princeps nos hùc legavit, non
 fiducia suâ, non spei duntaxat suæ, sed am-
 plitudinis reverentiæ & observantiæ causa
 fecit quâ se devinctum agnoscit florentissi-
 mæ Genti, cui maxima quæque & plurima
 debens, cupit plura debere & majora præ-
 stare. Tum Serenissimæ hujus Reipublicæ
 tranquillitati ex animo gratulatur, quæ in
 his omnium penè rerum inclinationibus at-
 que ruinis vel supra omnium fidem tanta
 est, ut omnino ipsa sibi sufficiat Augusta hæc
 Respublica, nisi antiquo more, unum ca-
 pit suapte sponte mallet. Quum verò fo-
 rinsecus id adsciscere mens esse videatur, de
 Gente circumspicietur cujus indoles com-
 moda sit, quæ Nobilitatem & Libertatem
 solito curatius cum propugnet suam, tum
 ferat, ornet, augeat alienam. Quod itaque
 Sapientissimi Poloniæ & Lithuanæ Ma-
 gnates Equitesque, unis & solis Excellentia-
 rum & Generositatum Vestrarum auspiciis,
 votis, suffragiis, placitisque fiat, unde hîc
 Electio Regum unicè pendet, Serenissimæ
 Reipublicæ Amici optant atque commen-
 dant Serenissimum nostrum Ducem Palati-

no-Neoburgicum Polonum vobis commendant, Lithuano-Polonum, non loco, sed sanguine, non nativitate, sed genere, sed origine. Non Piasstem, bis Jagellonigenam, binarum Jagellonidum Conjugem, Filiorum quater Jagellonicorum Patrem. Ortus is est è Vetustissimâ & Nobilissimâ Domino tot Imperatorum, Regum, Electorum, Heroum Parente atque Nutrice. Cæterum ipse Jagellonis quadrinepos, Filii ejus Casimiri bis trinepotes, cum ex Barbarâ filia, tum è filio Vladislao Poloniæ Principe, Hungariæ & Bohemiæ Rege. Nihil equidem hoc omne est, si jus spectetur quod quippe nullum inde penitus est Vobis tamen sancta semper Jagellonis stirps, quin ne femine quidem ex illis neglectæ. Huc olim delatus Serenissimus Princeps quanto perè commendatus fuerit ab Uladislao Magno, plerisque veſtrûm Excellentissimi & Generosissimi Domini constat. Nunc quod Regiâ illius Sorore primâ ipsius Uxore & liberis ex eâ caret, infelicioꝝ quidem, at nihilo factus est indignioꝝ, cujus meminerit bonitas & benevolentia Vestra. Adderemus hodiernam Serenissimam Principis Conjugem, & ipsam stirpe bis veſtram, nisi vobis aliqua stirpis quidem, potioꝝ virtutis ac princeps cura esset. Virtutis certò fuit, quod Serenissimus Princeps animum huc appulit, innocentissimo tamen molimine, &

intra

intra modum. In omni hoc rerum transitu noluit intempestivè spem consumere, justo se tempore, imò voluntati vestræ se reservavit semper sincère sollicitus, ut Libertati, inæstimabili & communi thesauro, religiosissimè caveretur, ut omnia licitis, æquis, honestis, placidisque mediis fierent; non per improba fœdera; non per infideles Barbaros, Tartaros, Cosacos, non per præcoces & malignas artes; non per cujusdam præjudicium; non per pravaram chartarum spartiones, idque genus meditata, qualia & audere & bonis viris imputare indecorum & nefas est. Una placidissimo Principi cura, hæc charitas, hic scopus summi Viri, vobis laborare Reique publicæ, ut vos vicissim ipsi faveatis, qui omnia utique in solidum Eminentissimæ huic Reipublicæ debet. Nullo is alio, nisi vestro, favore, nullâ affinitate, nisi vestrâ se commendat. Serenissimæ Reipublicæ amicorum commendationibus, pace vestra, utitur. Solâ Excellentiarum & Generositatum Vestrarum dignatione, indulgentia, benignitate & auctoritate nititur unicè niteturque. Satis superque sibi sufficit Polonia. Rege ei opus, non tam qui multum afferat, quam qui nihil auferat, nihil deferat pessundetve. Qui juxta cum omnibus suis solidè Catholicus sit. Qui res benè ordinet, solertè amplifcet, generosè administret, fructuosè dispen-

set. Qui nulla nisi Reipublicæ bella habeat.
 Qui pacem colat, commercia instauret &
 disciplinam. Qui totus vestræ spontis sit.
 Nemini obnoxius nisi Legibus, impermix-
 tus rebus alienis. Qui Regnum novis peri-
 culis, privatis prætensionibus, diffidentiis,
 simultatibus, æmulationibus, bellis deniq;
 non implicet. Qui sustentandis per se suis
 par. Nemini suspectus. De suo, sicubi opus,
 vobis levationi futurus, sine exprobratione.
 Qui nunquam oneri sit. Qui cum ad seria
 ventum, omnibus par negociis, ingenio, ju-
 dicio, corpore, sermone, stylo, opere. Labo-
 rum tolerans, Tractabili, composito, culto sit
 animo. Præclarâ morum continentia. Nec
 insciens bellare, nec appetens. Maturus, con-
 sideratus, providens, affabilis. Ex usu intel-
 ligens muneris sui. Qualis an Serenissimus
 Princeps noster sit Vestrarum Excellentia-
 rum & Generositatum, Sapientissimi Viri,
 erit judicatio. Experiundo fanè patebit, om-
 nia junctim Principi huic in promptu fo-
 re, quæ ad propitiandum Genium genero-
 sissimæ Nationis spectant. Unde felix Ger-
 manici Polonicique nominis copula, pari
 communis Libertatis & publicæ securitatis
 ingenio auctorata, orietur, maximo hujus
 Regni & universæ Rei Christianæ emolu-
 mento. Jagellonis utique, Casimiri, Sigis-
 mundi, Fratris simul & Sororis proximam
 propaginem, Divi Sigismundi III. Generum,
 Vla-

Vladislai & Johannis Casimiri Regum af-
 finem Sororium, si Excellentia & Generosi-
 tates Vestrae velint, en habetis, Maximi &
 Optimi Viri! Principem Germano-Polonum,
 Catholicum, justitiae, aequitatis, militiae &
 Civium bene de Patria merentium, pera-
 mantem. Nullis hostilitatibus implicitum.
 Linguarum Latinae, Italicae, Gallicae, alia-
 rumque scientem, nec Polonicae inscium.
 Cui per DEI gratiam, morborum expertus,
 compacta & profecto bene valens aetas ple-
 risque inimitabilis vigor. Cui venari, equi-
 tare, sub dio vivere, pars diatae, imò medi-
 cinae est. Cui florentes subsunt, nec exiguae
 ad Rhenum & Danubium Ditiones atque
 Principatus, non unis millionibus, nec se-
 mel, sed quoties opus, intra breve tempus
 persolvendis, tum aliquot millibus bono-
 rum militum parandis alendisque pares.
 Quemadmodum multoties è terris Serenissi-
 mi Principis, fecundissimo fundo fonte-
 que, integri Exercitus conscripti, diu servati,
 & in campum educti sunt. Qui liberos nec
 plures huc adducet, nec aliis modis aut con-
 ditionibus, quam ipsi voletis. Quibus nihil
 de bonis Reipublicae Regalibus & Spiri-
 tualibus conferet, aut curabit conferri. Do-
 mi abunde illis est. A vestris nutibus pen-
 debunt, sub optimâ nunc educatione & de-
 inceps facturi ad amussim quicquid statuet
 Serenissimus Parens. Cui Leges Vestrae &

voluntates pro moderamine erunt & omnis
 vite regula. Qui Excellentiarum & Generosi-
 tatū vestrarum sese placitis tanto magis ap-
 turus est, quanto plura majoraq; dat pignora
 quā optimē de Republicā merendi. Juventi
 Polonæ & Lithuanæ ad studiorum exer-
 citiorumq; cultum capeſſendum Colonie A-
 grippinæ & Ingolſtadii ſumptus ſuppedita-
 turus. Quā pollet peritiā, ſolertiā & dexteri-
 tate effecturus, ut commercia fructuoſiſſimē
 poſſint effloreſcere. Improbā ac mendosam
 monetam ſuis impendiis fortiter proſtigaturus.
 Tria fortalitia, locis idoneis, Reipublicæ
 placituris ære ſuo conſtructurus. Porrò Sere-
 niſſimæ Reipublicæ, ſi neceſſaria tempora id
 puſtulent, in ſubſidium adducturus quatuor
 vel quinque millia peditum. Tūm ſi Reipu-
 blicæ ex pactis recens conventis ſuum non
 reſtituatur, Sereniſſimus Princeps officiis ſtu-
 diiſque ſuis apud cæteros vicinos cognatos
 ſuos, fideliffimē præſtabit, ut eorum opem &
 conjunctionem utilem Reipublicæ adverſus
 illum tūm hoſtem comunem impetret, ſpe
 certā fretus, fore ut ea nullo modo deſit.
 Omni quoque ratione, quæ Sereniſſimæ
 Reipublicæ opportuna videbitur, allabora-
 bit apud Sacram Cæſaream Majeſtatem & in
 Comitiiſ Imperii, ut & inde auxilia præſtò
 ſint, ſi à Turca periculum & bellum contra
 hoc Regnum moveri contingat. Idem Sereniſ-
 ſimus Princeps Sereniſſimæ Reipublicæ vel
ſan -

sanguine suo inservire cupidissimus prom-
 tum se corpus & caput suum ad omnia quæ
 ad præsens & in posterum Regni salus, am-
 plitudo & gloria poscunt, offert, atq; ut Re-
 gnum oneribus levetur, ad unum integrum
 annum Exercitum suismet impendiis alere,
 ejus membris benefacere, cumque ipsis ipse
 adversus hostes Regni quoscunq; alacriter
 prodire, una cum iis utramq; fortunam ex-
 periri, & omnes Vires suas periclitari para-
 tus est. Agite modo fortissima pectora, Li-
 bertate vestrà & prudentiâ, candore, jure
 statuque vestro freti, spe, ambitu, æmulatu
 omnes unanimiter absolvite. Princeps no-
 ster est Ducatum suorum possessor quietus,
 amantissimus suis, DE I metuens, obser-
 vans legum, veteris moris-retinens, fidei
 servans, amans sanè libertatis & militis,
 Nobilitatis & Equestris Ordinis longè a-
 mantissimus, Senatorii perquam reverens.
 Germanus, imò Polonus est. Multis nomi-
 nibus vester est. Addite modo, quod ple-
 nissimo jure libertatis potestis, ut quod nos
 petimus, optamus atque vovemus. In quo
 auspicato omine conquiescimus, &
 DEUM precamur, DEUM fortem,
 DEUM consilii, ut eam Excellentis &
 Generositatibus vestris mentem indat, un-
 de, cum perenni fructu ac triumphali to-
 tius Imperii Sarmatici gloriâ, voti damne-
 mur singuli, exitu lætemur universi.

JUSTÆ QUERELÆ

Et

LACHRYMÆ

Evangelicorum Augustanæ & Reformatæ confessionis in Regno Polonia & Magno Ducatu Lithvanie circa novi Regis coronationem Anno 1669. veteres & novas injurias deflentium easque orbi Christiano, cum primis Euangelicis Principibus & statibus proponentium.

Dolendum profectò est ex animo, quod cum Patres nostri nosque ipsi hac felicitate gavisi fuerimus, ut cum per injustam arrogantiam Dominorum Spiritualium Ecclesiæ Romanæ, vel per decreta Tribunalitia, vel per injurias ab aliis Judiciis & Officiis illatas graviter premeremur, in Electione novi Regis, Solatii loco, leges aliquas vel cautiones novas à Rege & Republica obtineremus: nunc pessum ruente Republica omnia
votis

votis & æquitati contraria eveniant. Non
 satis antehac consideravimus quid post se
 Arrianorum à beneficiis Reipublicæ pri-
 mum, tandem & è Republicâ exclusio tra-
 heret mali. Nunc iisdem prorsus machinis
 nos Evangelicos tam Augustanæ quàm Re-
 formatæ Confessionis à communibus ad-
 versariis appeti, iisdem artibus subverti, per
 quas Arriani everfi sunt, animadvertimus,
 agnoscimus, querulamur, nobisq; vim maxi-
 mam & injuriam gravissimam in libera Re-
 publica in qua omnes pares nati sumus, fie-
 ri, coràm Deo & Orbe univèrso protesta-
 mur. Nam ut antiquiora taceam & sola nu-
 perrima ac præsentia in medium proferam,
 exclusi fuerant primùm Arriani non tan-
 tum à dignitatibus Senatoriis, sed & ab Of-
 ficiis Terrestribus, ita ut nec in Judices ad
 Tribunalia Regni, nec in Nuncios Terre-
 stres, more Majorum, eligi potuerint; exclu-
 dimur & nos jam pariter. Dum laudabilia
 majorum vestigia sequentes benèque de Re-
 publica mereri cupientes, vel etiam benè
 de eadem meriti Beneficia ejus, & vel Offi-
 cia nostris sumptibus obeunda, quæ aliis
 oneri sibi potius quàm honori duceret, ho-
 nestis modis, ut ingenuos decet, appetimus,
 ubique nobis magna impedimenta Domini
 Spirituales aliique serviliter eis addicti obji-
 ciunt. Quàm rari proh dolor! jam in Tri-
 bunalibus & Comitibus, quæ Majores & pa-

rentes nostri frequentarunt, rexerunt, sustentarunt, comparemus. Comparemus quidem sapè, sed citati, mulctati, damnati, infamia notati, & quod majus est, vel levibus de causis vel ob conficta & nobis afficta crimina. Quid non in nuperrimis Comitibus novæ Electionis objecerunt nobis per summam iniquitatem Domini Lithvani? Nempe nos esse ab omnibus dignitatibus & officiis Reipublicæ excludendos: non esse nos reliquis civibus pares. Summa profecto hæc est non tantum iniquitas, sed & ingratitude. Majores enim nostri illorum majores communibus secum Insignibus Gentilitiis, cum Lithuania cum Regno unio fieret, uti voluerunt, & velut alienos furculos stirpibus suis avitis inseruerunt. Hancine nobis eorum posteris rependunt gratiam, ut nos æquali secum jure gaudere, æquali libertate frui & eodem loco censerentur? Quæ pro Deum! ista temeritas est, ne quid gravius dicam? Ubi est Fides? ubi pietas? ubi æquitas? Ubi juris cura? ubi honesti respectus? Objiciunt leges aliquas à Jagellone, Sigismundo I. & II. latas, quibus efficere volunt, ut tanquam hæretici tractemur & ab honoribus arceamur. Novimus, novimus mentem eorum, & ex Arrianis mensuram capimus, eos scilicet id intendere, ut nos pariter à dignitatibus primùm & officiis Reipublicæ, postea à libertate, tandem & ex ipsa

ipsa Republica excludamur. Meminimus
 probè quid ante triginta annos in negotio
 Racoviano, & dehinc in summum non tan-
 tum Dissidentium ab Ecclesia Romana, sed
 & communis libertatis præjudicium factum
 sit. Introductum tunc est in Arrianis sum-
 mum jus & summarius processus, conniven-
 tibus nostratibus, ac dicente D. Petro Ko-
 chlevio, Judice & Nuncio Terrestri Palati-
 natûs Brestensis in Lithvaniâ, Viro alio-
 quin in Republica clarissimo, *Fiat pro hac*
vice: quibusdam & propter id gaudentibus,
 quorum tamen inconsultam malevolentiam
 Illustrissimus & Celsissimus Princeps Chri-
 stophorus Radzivilius magnus ut in toga
 Senator, ita & in sago Dux belli communi
 libertati imminens periculum prævidens ar-
 guit. Nempe enim malum illud exemplum
 longius progressum, ad ipsos quoque Pon-
 tificios & Viros quidem in Republica Illu-
 strissimos, Dominum Hieronymum Radzie-
 jovium Vice-Cancellarium Regni & Domi-
 num Georgium Lubomirium Regni Ma-
 reschal cum & Ductorem campestris, per-
 venit. Sed & nos, paulò post illud Racovia-
 num negotium, Vilnæ pariter enormi in-
 juriâ affecti, ac toties dehinc quæsitis præ-
 textibus afflicti fuimus. Itaque cum tot so-
 ciorum & nostris propriis exemplis, quid
 moliantur ac tentent Pontificii, nempe ut &
 nobis communem libertatem adimant, nos-
 que

que tandem patriam ejiciant (cujus rei insignis documentum in universo Mazoviæ Ducatu omnibus nostratibus ignominiose & inhumaniter ejectis dederunt) edoctissimus, omnino par, imò necessum est, ut de conservanda avita libertate plurimum laboremus, & in ejus tutelam toto pectore incumbamus. Oportet itaque nos dispicere, quærare & amplecti omnia media legitima & ad hanc rem adeò justam consequendam idonea. Foris illa non quærimus, nisi ut per intercessionem & auctoritatem Principum & Statuum Evangelicorum Augustanæ & Reformatæ confessionis, qui in Europa sunt, justissimis querelis de intolerandâ prævalentium auctoritate & potentiâ popularium, de iniqua ac legibus adversâ conscientiarum tyrannide, in finem eorum depositis, avita libertas nobis restituatur & in posterum inviolata conservetur. Cujus quidem voti & postulati ac conatus nostri gravissimas habemus rationes, quas hîc breviter & distinctè exponemus, ut quid domi quæramus, palam fiat:

I. Ut satisfiat fidei publicæ & perennaturæ. Majores enim nostri, non hi vel illi, sed omnes in genere considerati, ut de religione à se mutuò dissidentes, ita mutuò pacem inter se perpetuis temporibus conservandam sub vinculo juramenti, sub fide, honore & conscientiis, pro se & posteritate

ritate spondentes, tempore legitimo, scilicet in interregno, post mortem Sigismundi Augusti, cum Respublica planè sui esset juris, & omnis hæreditariæ successionis expertus, loco legitimo, nempe in Comitibus Convocationis Varsoviensibus, modo insuper legitimo, sine ulla vi vel fraude, minis vel artibus ullis, sed libero ac unanimi consensu accedente, nemine etiam tunc contradicente, imò Francisco Crassinio Episcopo Cracoviensi illi confæderationi Regni generali subscribente: denique ob causas legitimas, videlicet ut in Republica libera & æquali statu nobilitatis conscientiæ essent liberæ, nec perniciosa bella, ut in aliis tunc regnis (quam rationem ipsi Majores nostri allegarunt) in Republica excitarentur, omni meliori modo sanxerunt, confirmarunt, communiverunt.

II. Ut satisfiat civitæ & publicæ legi, quam & validissima longissimi temporis præscriptio tuetur. Jam enim integrum decurrit seculum, ex quo illa confæderatio Regni generalis est inita, quæ & lex perpetua ac irrevocabilis toties in Codice nostro vocatur, & unà cum aliis legibus Regni omnibus Solemni juramento circa Electionis & Coronationis actus confirmanda ab Ordinibus Regni sub nullitate electionis proposita, & diplomatibus illorum confirmata, ab ipsis quoque Episcopis Petro Mys-

ACOVIO

zcovio & Petro Gembicio Cracoviensibus, tum à Laurentio Goslicio Camenecensi approbata est. Nam quod ad exceptiones & protestationes Cleri Romani & incolarum Mazoviæ attinet, Hæ primùm extra Comitiam Anno 1573. adeoque post legem illam Reipublicæ salutarem libere & ob causas maximè momenti ac ritè conditam, inò & in privato conventu, publicè verò demùm in Electione Sigismundi Tertii Anno 1587. à quatuor Episcopis & Palatino Mazoviæ, factæ, & tunc quidem in Comitii Electionis illius admittæ fuère; Interim prior his est lex publicè recepta & ab Anno 1573. in executionem publicam (: alioqui libertas religionis nostræ, inò & Arrianorum, publica etiam in urbibus Regalibus ab Anno 1550. capta viguit & floruit:) deducta, illamque libertatem, quæ antea solâ Ordinis Equestris prærogativâ & usu nitebatur, publicâ, & Comitiali quidem, autoritate ac consensu ordinum Regni muniens; Illisque protestationibus sive exceptionibus oppositæ sunt publicæ & Codici legum insertæ Dissidentium ab Ecclesia Romana reprobationes ac manifestationes, ut ita salva forent & Ecclesiæ Romanæ & nostrum omnium ab ea dissidentium jura, communi pace & libertate inter utramque partem, ut lex loquitur, sancitâ, & perpetuò Sacrosancitâ mansurâ.

III. Ut satisfiat pristinae existimationi & felicitati Reipublicae Tandiu enim haec utraque, quamdiu & libertas illa aequa floruit, Dissidentibus ab Ecclesia Romana omnibus ad praecipuas quoque dignitates & officia Regni Magnique Ducatus Lithuaniae admisisis. Docent id extrema Augusti tempora: docet integrum regimen Stephani, & initia Sigismundi 3. ac Vladislai 4. quae florente illa libertate laeta & gloriosa extiterunt, idem docent.

IV. Ut satisfiat Cosacorum & omnium Graecae Ecclesiae addictorum expectationi. Non enim possunt isti meliora & certiora fidei sibi a Republica servandae & libertatis suae parti conservandae habere experimenta, documenta & auctoramenta, quam si omnibus ab Ecclesia Romana dissidentibus avitarum profapiarum nobilibus fides & libertas postliminio revocata majorum more servetur.

V. Ut satisfiat communi libertati in Republica statui & ipsorum Pontificiorum expectationi. Nam quae adversus Arrianos reassumptae sunt, & jam adversum nos reassumuntur leges Jagelloniae adversus haereticos & eorum fautores latae, libertatem communem prorsus evertunt, maximam inaequalitatem, imò abominandam servitutem & tyrannidem Inquisitionis Hispanicae ac triste illud Magistrorum pravitatis haereticae

ticæ ad hoc à sede Apostolica deputatorum vel deputandorum jugum, apertè introducunt, ac illud privilegium magnum nobilitati ab ipso Jagellone postea concessum de non captivando Nobili nisi jure prius vincatur, omninò tollunt, cum & extra magistratus viventibus, inò & plebeis potestatem dent hæreticos ac vel de hæresi suspectos & eorum fautores captivandi & pœnis civilibus subjiciendi : quod per posteriores Jagellonis & aliorum Regum nostrorum leges nec ipsi Regi facere licet. Quamobrem &

V I. Ut ipsius Divi Jagellonis, cujus posteriora statuta ligant (præsertim cum illæ leges & ab ipso Jagellone, & à filiis ejus Vladislao & Casimiro & ab Ordinibus Regni in Conventu Sendomiriæ habito per consilia & fœdera cum Bohemis, contra quos nominatim erant latæ, sint abrogatæ & nunquam executioni mandatæ) Manibus satisfiat :

V I I. Ut satisfiat votis novi Regis, qui fidem avitam servare & cives æquo jure retinere, atque hac ratione Cosacos ad obedientiam revocare, Ucrainam Reipublicæ sibi verò amplissima bona hæreditaria à Cosacis plusquam 20. Annis possessa recuperare vellet.

V I I I. Ut satisfiat vicinitati, amicitia & exspectationi omnium Principum & statuum

tuum Evangelicorum, cum primis nuperis tractatibus Olivæ cum Corona Suecica initis, quibus cautum est, ut omnes ab Ecclesia Romana dissidentes pace & libertate secundum leges Regni, illas scilicet Anni 1573. & alias similes, non utique secundum leges durante bello Suecico Anno 1658. latis, dictis dissidentibus perniciosas (quis enim sanus hoc vel de Suecis dixerit, vel naturæ amnestiæ convenire crediderit? Ideo illi omnem à se suspicionem adjuncta declaratione statim amoliti sunt) fruantur, neve aliqua novi belli occasio inde enascatur.

I X. Ut satisfiat paci & tranquillitati ac votis & necessitatibus, præsertim post deditam Turcis Candiam, orbis Christiani gravi periculo laborantis. Nam illa conscientiarum tyrannis provocavit rebellionem Cosacorum, hosque desperatâ veniâ & fide libertatis ad recipiendam Turcicam protectionem, magno cum Christianitatis periculo coëgit, reversuros ad officium, si libertas redderetur. Vel hæc pauca ad tuendam omnium nostrûm ab Ecclesia Romana dissidentium causam sufficient apud eos, qui avitæ fidei, legis, probitatis & justæ ac communis libertatis ac publicæ salutis & quietis amantes & vel aliquo saltem modo observantes fuerint. Sed nisi in executionem lex illa Confoederationis Regni, quæ
omnia

omnia Jagellonis, Sigismundi I. & II. statuta, decreta & processus libertati religionis & pacis mutuo sancitæ contrarios in univèrsum abrogat, deducatur, summa iniquitas in Rempublicam antea libertate equa florentissimam introducta retinetur, & actum est de nobis omnibus ab Ecclesia Romana dissidentibus, quod in Arrianis clarè videmus, post quos nisi ex patria (quod merito sanè veremur, imò nobis imminere prævidemus) ejiceremur, certò certius in ea inglorii viveremus, omni jure æqualis libertatis, imò & nobilitatis ac securitatis exuti precariam animam traheremus & à discretione juratorum ac capitalium hostium nostrorum dependeremus. Tales enim sunt judicandi qui nos ut hæreticos infamant & tractant, qui nobis libertatem sacrae copulae matrimonialis, baptismi, sepulturae & omnium sacrorum adimunt, qui nos æquali dignitatum & officiorum ipsiusque avitæ nobilitatis jure privare, nosq; ex patria pellere, quantum in illis est, allaborant, id omnibus artibus, etiam calumniarum, criminationum, injustitiæ ac perjurii perfidiæque, & modis illicitis promovent, nec quidquam quod ad nos contumeliis, blasphemis & omnis generis injuriis afficiendos faciat, unquam intermittunt, imò ejusmodi falsos prætextus sollicitè quærunt & avidè arripiunt, in eoque toti sunt ut nos

eodē modo quo Arianos opprimant. Quid
 nempe aliud exspectandum ab illis est, qui
 nos nec pro Nobilibus, imò, ne quid præ-
 fractæ iniquitati & malitiæ desit, nec pro
 legitimis parentum liberis ac honesto loco
 natis habent (: nota sunt in vulgus scripta
 quæ publicè prostant ejusmodi convitia in
 nos velut è plauastro fundentia :) ideoque
 & omne magistratûs jus & avitam generis
 prærogativam, quam à majoribus ante plu-
 ra secula accepimus, illi etiam quibus ista
 natalium jure non obtigit, sed quos cæca
 fortuna ad nobilitatem & dignitates Eccle-
 siasticas extulit, ereptum eunt? Vix duo
 menses elapsi sunt, ex quo Dominus Epis-
 copus Samogitiæ (cujus Illustrissimæ fa-
 milia, quæ Patziorum est, nil hic detraho,
 sed de sola iniquitate queror) excommu-
 nicationem, licet ordinem equestrem ab
 omni jurisdictione Dominorum Ecclesiasti-
 corum leges in Comitibus 1562. & 1565.
 quamvis ante legibus publicis stabilitam
 religionis libertatem latæ exemerint, adver-
 sus nonnullos Evangelicorum in Samogitia
 possessionibus terrestribus gaudentium,
 publicavit. In qua apertè Confœderationem
 Regni impugnat, nos ut hæreticos
 damnat & decretis Concilii Constantien-
 sis, inter quæ illud, hæreticis non esse ser-
 vandam fidem, omni juri & honestati con-
 trarium, subicere conatur. Hinc nos
 omnes

omnes exilio & exitio destinatos esse quis clarè videt. Ac proinde Novi antiqui veri natalium & sortis jure Quirites quiritamur, querulamur, lachrymis uberibus calamitates & injurias, quas patimur, deflemus omnes Christianos, omnes justitiæ, æquitatis, libertatis, honestatis, boni publici amantes, præcipuè Principes & Status Evangelicos officiosè oramus, obsecramus, ut sua intercessione, votis, studiis nos juvent, sed cum primis popularium corda, communium Majorum fidem, legem publicam, fas & æquum, honestum & utile Republicæ commune jus, communem sanguinem, communem patriam, appellando tandem Deum hominumque fidem implorando, ad postliminio revocandam & perpetuò conservandam libertatem flectere conamur, ipsa Acheronta, si ibi honestati locus esset, ardenti prece & tristi miseratione moturi, vitam, sanguinem, pignora, fortunas & quicquid charum in rebus humanis habetur, usibus carissimæ patriæ devoventes.

DECLARATIO

Illustrissimorum & Excellentissimo-
Dominorum Sacræ Regiæ Majesta-
tis & inclytæ Coronæ Sueciæ ad
tractatus Pacis Prussiæ Legato-
rum Plenipotentiariorum,

*Pro Pace & libertate omnium ab Ecclesia Ca-
tholico-Romana de Religione in Polonia
Dissidentium in puncto amnestiæ secundum
avitas leges Regni cautâ: ex ipso Originali
publici juris facta Anno M. DC. LX.*

*Sacræ Regiæ Majestatis Regniq; Sueciæ ad
Pacificationem in Borussia legati com-
missarii Plenipotentiarii.*

NOtum, testatumque facimus, quod li-
cet à Religione Romano-Catholica in
Regno Poloniæ Magnoque Ducatu Lithva-
niæ dissidentes, in moderno Instrumento
Pacis Sueco-Poloniæ, articulo de amnestia
secundo, per expressum non sint nominati,
dicta tamen amnestia, tam Generalis quàm
specialis, etiam illos concernat, eâq; ipsi totâ
frui debeant. Neque enim Legationi Suedi-
cæ mens fuit, ulla leges antiquas & anti-
quatas contra hæreticos sic dictos sancitas,
vel etiam novas durante hoc bello (quo me-
ritò præsumi debet ac potest, nihil esse in-
novandum) latas hoc tractatu confirmandi,
sed potius, ut hac Pacificatione cuncta in
cum

eum statum, qui ante hoc bellum fuit, reducantur, nec cuiquam, quod partes Sacrae Regiae Majestatis Sueciae secutus fuerit, sub quocunque praetextu noxae & fraudi sit, efficiendi. Ac proinde declaramus ac testamur, verba in paragr. 2. praefati articuli: *Secundum leges Regni*: ex parte nostra non aliam vel antehac admisisse, vel etiam num admittere interpretationem posse, quam ut unusquisque sine exceptione, & cujuscunque Status, conditionis ac Religionis sit, gaudere debeat juribus, privilegiis & consuetudinibus, tam in Ecclesiasticis, quam profanis, secundum leges Regni, sicut ante hoc bellum observatum fuit. In cujus rei fidem praesens Attestatum manibus nostris subscripsimus & Sigillo Legationis Majori roborari fecimus. Sobothi die 31. & 21. Maii Anno 1660.

Magnus Gabriel de la Gardie.

1. *Benedictus Oxenstierna A. Gyldenclau.*

2. *Christoph. Carolus Schlippenbach.*

L. S.

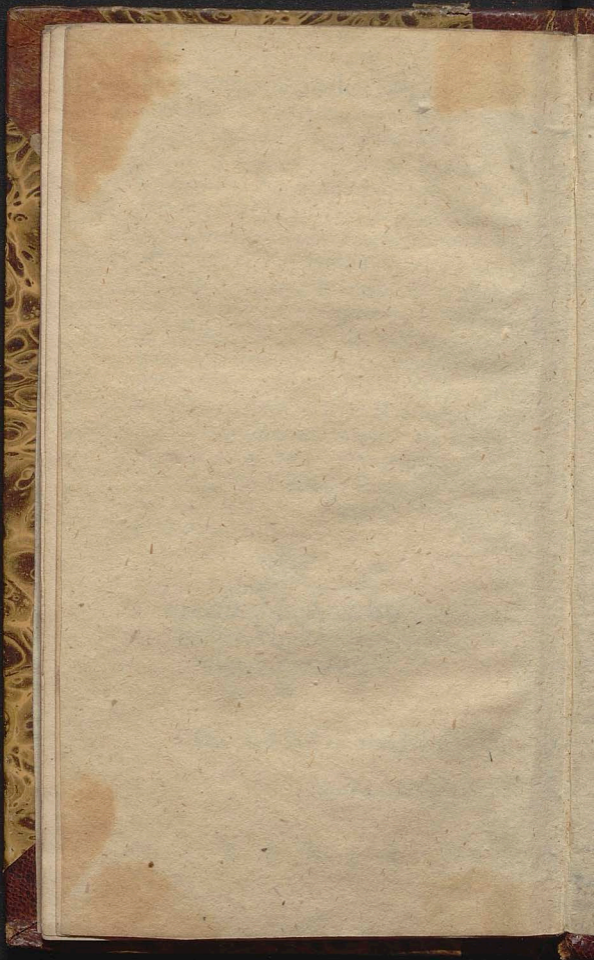
GODOFREDUS von SCHRÖER.

Legationis Secretarius.

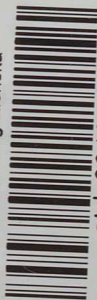
F I N I S.

G. A. W. J. H. S. C. 102
UNIV. IAGELL
CRACOVIANENSIS

Biblioteka Jagiellońska

stdr0010203

